

DET HUMANISTISKE FAKULTET
KØBENHAVNS UNIVERSITET

PH.D.-ÅRSRAPPORT 2009

INDHOLD

FORORD VED PH.D.-SKOLELEDER OG PRODEKAN FOR FORSKNING METTE THUNØ	3
VIGTIGSTE BEGIVENHEDER PÅ FORSKERUDDANNELSESOMRÅDET	4
PH.D.-SKOLENS AKTIVITETER	8
PH.D.-UDVALGET	10
PH.D.-CENTERETS AKTIVITETER	11
PH.D.-KLUBBEN	12
NØGLETAL FOR PH.D.-UDDANNELSEN	14
BESTAND	14
NYINDSKREVNE PH.D.-STUDERENDE	16
GODKENDTE AFHANDLINGER	18
FRAFALD	19
NYINDSKREVNE PH.D.-STUDERENDE	20
GODKENDTE AFHANDLINGER	26

Forord ved ph.d.-skoleleder og prodekan for forskning Mette Thunø

Ph.d.-årsrapporten samler de vigtigste data, begivenheder og udviklingstendenser i relation til Ph.d.-skolen ved Det Humanistiske Fakultet i 2009. Rapporten er skrevet med henblik på at potentielle nye ph.d.-studerende kan orientere sig om Ph.d.-skolens bestræbelser på at lave en solid og attraktiv ph.d.-uddannelse på højt niveau. Forskeruddannelsesledere, ph.d.-vejledere og ph.d.-studerende kan med rapporten få et overblik over ph.d.-uddannelsens udvikling år for år; og læsere, som ønsker mere viden om tendenser inden for den nyeste humanistiske forskning, kan ligeledes med fordel dykke ned i rapportens friske informationer. Temaerne i de nye ph.d.-projekter er vidtfavnende og rapporten indeholder korte beskrivelser af de videnskabelige nybrud der er opnået af de ph.d.-studerende, der opnåede ph.d.-graden i 2009.

Danmark følger med indførelsen af ph.d.-skoler - som konsekvens af "Lov om ændring af Universitetsloven" (2007) - en dominerende tendens i Europa inden for forskeruddannelsesområdet. Reformen ved mange europæiske universiteter har tydeligvis taget European University Associations Salzburg-principper fra 2005 til sig.* De ti principper understreger bl.a. vigtigheden af at forskningsprojektet forbliver i centrum for forskeruddannelsen og at 'kritisk masse' er væsentligt for at skabe et forskningsmiljø hvori de forskerstuderende kan trives og skabe nye forskningsresultater. Endelig fremhæver principperne vigtigheden af at forskeruddannelsen er struktureret og transparent.

Orienteringen mod Europa inden for forskeruddannelsesområdet er vigtig. Gennem deltagelse i de europæiske netværk står det klart at den danske ph.d.-uddannelsesstruktur er blandt de mest

strukturerede, men også at den dermed er meget detaljestyret fra politisk hold. Spejlingen i de europæiske forskeruddannelser viser også at 'kritisk masse' er de danske humanistiske fakulteters akilleshæl. Selv på et stort fakultet som Det Humanistiske Fakultet med omkring 200 indskrevne ph.d.-studerende er forskningsmiljøerne størrelsesmæssigt begrænsede og dermed kan heller ikke alle forskeruddannelsesprogrammer tilbyde 'kritisk masse'. Den faglige spredning på det enkelte fakultet er ganske enkelt så stor at forskningsmiljøerne kun vanskeligt kan samles i større enheder. En væsentlig opgave for Ph.d.-skolen har derfor i 2009 været at skabe muligheder og rammer for at skolens fremtidige forskeruddannelsesprogrammer kan komme til at indgå i tætte samarbejder med andre nationale og internationale programmer.

Årsrapport 2009 dokumenterer i både tal og aktiviteter at forskeruddannelsen på Det Humanistiske Fakultet bidrager til dels at indskrive et stadig stigende antal ph.d.-studerende, dels hurtigere at udklække et antal færdiguddannede humanistiske ph.d.'ere af høj kvalitet. Det er forhåbningen at de efterfølgende sider yderligere kan medvirke til at universitetets ledelse, vejledere, forskere og ph.d.-studerende på et opdateret og pålideligt grundlag kan vurdere og stille nye forslag til forskeruddannelsen ved fakultetet.
God læsning!

*http://www.eua.be/eua/jsp/en/upload/Salzburg_Conclusions.1108990538850.pdf

VIGTIGSTE BEGIVENHEDER PÅ FORSKERUDDANNELSESOMRÅDET

I 2009 oplevede Ph.d.-skolen ved Det Humanistiske Fakultet et øget engagement fra de ph.d.-studerende i forhold til arbejdet i Ph.d.-udvalget og med etableringen af en ph.d.-klub. Ph.d.-klubben - kun for de ph.d.-studerende - beskæftiger sig primært med ph.d.-stipendiaternes ansættelsesvilkår og laver arrangementer af fælles interesse for alle studerende (se præsentation af klubben på side 12).

Sammen med Ph.d.-skolen arrangerede de ph.d.-studerende i Ph.d.-udvalget den 17. juni en ph.d.-dag der samlede omkring 70 ph.d.-studerende til diskussion om deres tilbagemeldinger på fakultetets arbejdspladsvurdering. Der blev udarbejdet konkrete forslag til forbedringer af de ph.d.-studerendes trivsel og arbejdsmiljø på institutterne. Forslagene er blevet bearbejdet og sendt videre til institutterne, der i 2010 udvikler handlingsplaner inden for udvalgte områder.

Organiseringen af nye forskeruddannelsesprogrammer under Ph.d.-skolen blev i 2009 uopsætteligt, da forskerskolernes kvalitetsfremmemidler ville ophøre i løbet af 2010. Drøftelser af antallet af programmer, struktur og indbyrdes samarbejde blev taget op i fakultetets diverse kollegiale udvalg og endeligt vedtaget i slutningen af året. Otte nye forskeruddannelsesprogrammer – seks på tværs af institutgrænser og to i overensstemmelse med institutstrukturen – skal etableres og overtage forskerskolernes aktiviteter fra 2011. Nye ledere og kursusnavn udpeges primo 2010.

Med etableringen af otte nye forskeruddannelsesprogrammer blev det imidlertid også klart at selvom fakultetet har omkring 200 aktive ph.d.-studerende indskrevet, så vil et nationalt samarbejde om kursustilbud stadig være påkrævet for at skabe en dynamisk forskeruddannelse på højt niveau. Forskerskolernes mangeårige samarbejde på tværs af landet har medvirket til udviklingen af velfungerende kursustyper med diversificeret indhold, som gerne skulle bevares. Ph.d.-skolen har derfor i 2009 arbejdet aktivt på at styrke samarbejdet med landets øvrige humanistiske og teologiske ph.d.-skoler for at etablere muligheden for fortsatte nationale samarbejder. I december 2009 blev der således udarbejdet et fælles notat mellem alle danske universiteter om at skabe otte kursusnetværk bestående af forskeruddannelsesprogrammer fra alle landets universiteter.

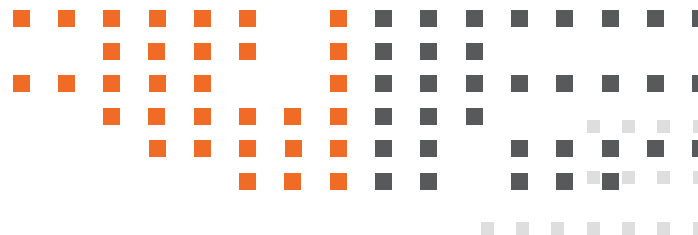
Endelig har ph.d.-skolelederen deltaget i Københavns Universitets Forskeruddannelsesråd (KUFUR) hvor fokus i 2009 primært var på internationalisering af forskeruddannelsen ved KU og udarbejdelsen af forslag til KU's ledelsesteam vedrørende kompetenceudvikling af hovedvejledere.

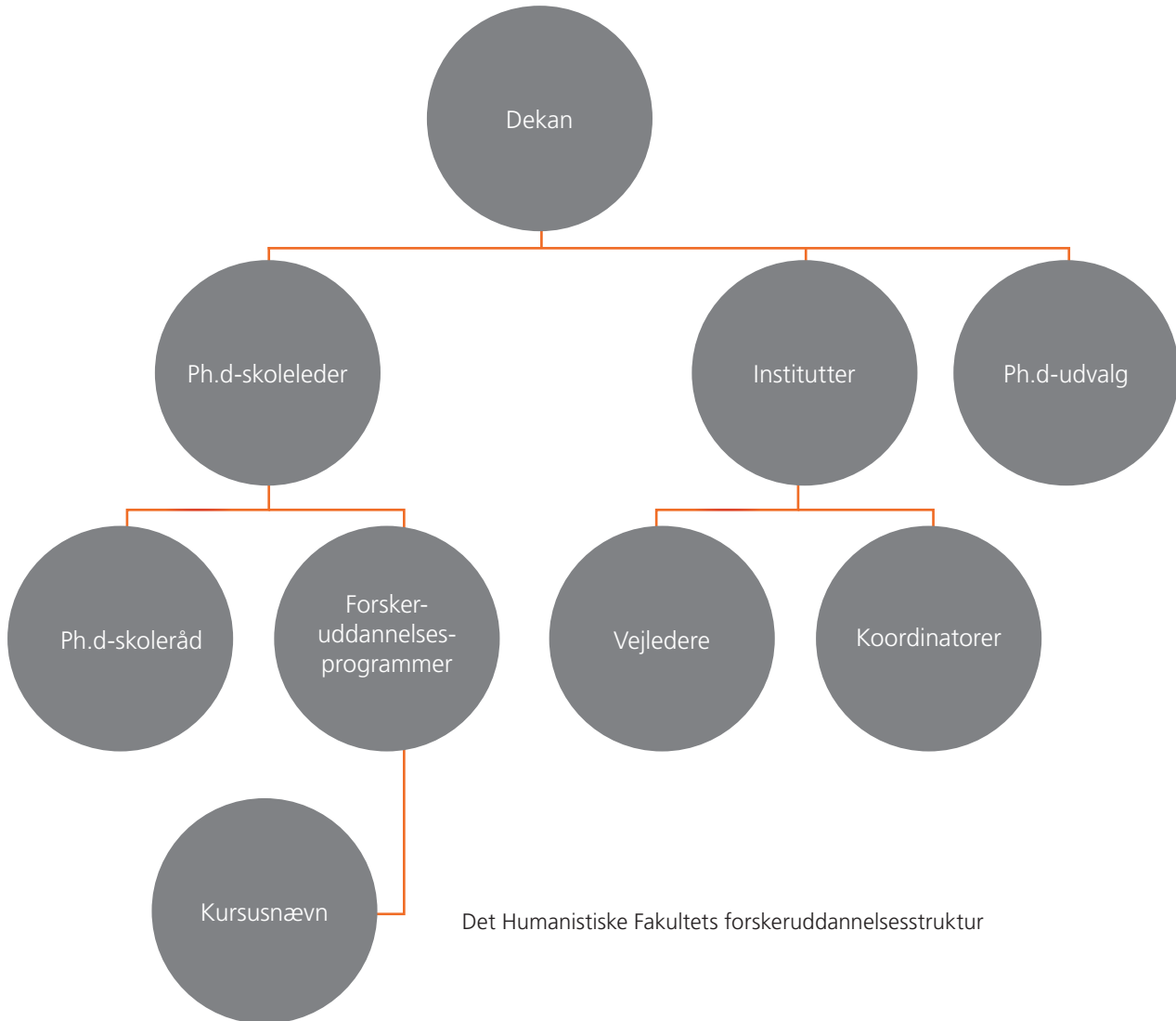

1. Forskeruddannelsesprogram i Arkæologi, Etnologi, Græsk & Latin og Historie
2. Forskeruddannelsesprogram i Filosofi
3. Forskeruddannelsesprogram i Kulturstudier, Litteratur og Kunstfag
4. Forskeruddannelsesprogram i Medier og Kommunikation
5. Forskeruddannelsesprogram i Sprogvidenskab
6. Forskeruddannelsesprogram i Tansnationale studier og Migrationsstudier
7. Forskeruddannelsesprogram i Tværkulturelle og Regionale Studier
8. Forskeruddannelsesprogram i Uddannelsesforskning

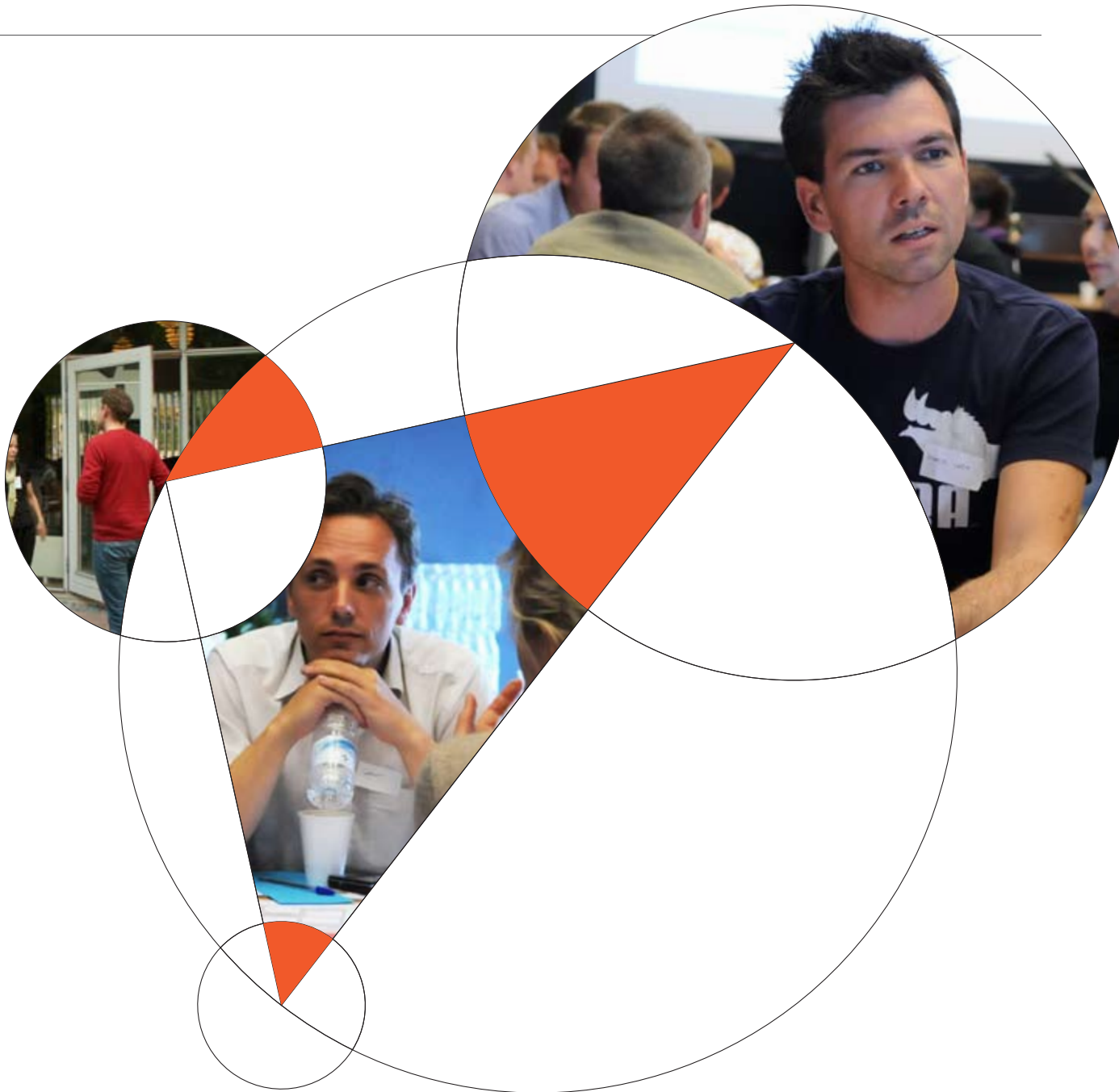

P.hd.- dagen 2009

Det Humanistiske Fakultets forskeruddannelsesstruktur

PH.D.-SKOLENS AKTIVITETER

I 2009 fortsatte Ph.d.-skolen med at forfølge de visioner og mål, der blev fastlagt for forskeruddannelsesområdet i 2008. Aktiviteterne koncentrerede sig dette år om at opnå forbedringer inden for målene 1, 9, 10 og 11.

Ph.d.-skolens vision:

- at give indskrevne ph.d.-studerende forskningskompetencer til højeste niveau inden for humanistisk videnskab
- at tilbyde indskrevne ph.d.-studerende en internationalt konkurrencedygtig humanistisk forskeruddannelse
- at kunne tiltrække de bedste danske og udenlandske kandidater
- at uddanne forskere, der bidrager til ny erkendelse og er til gavn for samfundet

Ph.d.-skolens mål:

1. at kvalitetssikre forskeruddannelsen ved løbende at evaluere kurser, vejledning og studieforløb
2. at skabe en stærk administrativ infrastruktur for ph.d.-uddannelsen på fakultetet
3. at informere aktivt nationalt og internationalt om ansøgninger, indskrivning, studieforløb, vejledning, afhandling, internationale ophold, karrieremuligheder og andre relevante forhold
4. at tiltrække og finde finansiering til et stigende antal ph.d.-studerende fra både ind- og udland
5. at styrke rekrutteringen af de potentielt bedste ph.d.-studerende
6. at samarbejde med fakultetets ph.d.-udvalg, institutter, forskeruddannelsesprogrammer, ph.d.-vejledere og ph.d.-koordinatorer
7. at arrangere kurser af høj kvalitet i generelle emner som projektstyring, videnskabsteori, pædagogik, videnformidling, gode arbejdsformer, vejledning mm.
8. at samarbejde tæt med nationale og internationale forskeruddannelsesprogrammer om faglige kurser af høj kvalitet
9. at medvirke til at danne netværk, kurser og inspirationsforløb for fakultetets ph.d.-vejledere
10. at medvirke til at skabe gode forskningsmiljøer på institutterne
11. at medvirke til at reducere frafald og studietidsoverskridelse
12. bidrage med faciliteter og arrangementer for at stimulere de ph.d.-studerende til intellektuel kontakt på tværs af discipliner og institutter

Kvalitetssikring af forskeruddannelsen – jf. mål 1 – har hidtil fundet sted ved løbende evalueringer af alle Ph.d.-skolens og forskeruddannelsesprogrammernes kurser, hvorefter kurserne er blevet afstemt efter de ph.d.-studerendes vurderinger. Det samlede studieforløb eller afhandlingernes kvalitet er derimod ikke blevet gjort til genstand for egentlige evalueringer, bortset fra stadig kontrol med bedømmelsesudvalgsmedlemmernes vurdering af afhandlingernes niveau i forhold til international standard, det relative antal af frafaldne ph.d.-studerende, antallet af afhandlinger der omskrives, og antallet af afviste afhandlinger. I 2009 iværksatte Ph.d.-skolen derfor undersøgelser for at forbedre kvaliteten af fakultetets ph.d.-afhandlinger gennem mere målrettet vejledning. Ved en systematisk gennemgang af alle ph.d.-bedømmelser siden 2007 er særlige forhold i afhandlingerne, som giver anledning til gentagende kritik fra de internationale bedømmelsesudvalg, blevet identificeret. Det er forhåbningen at identificeringen af problemområder kan medvirke til mere fokuseret vejledning, der vil kunne forbedre afhandlingerne.

2009 var endvidere det år hvor Ph.d.-skolen for første gang gennemførte obligatoriske introduktionskurser af to dages varighed for både ph.d.-studerende og deres hovedvejledere jf. mål 9. Kurset blev henlagt til Kolle Kolle Konferencecenter for at skabe gode og uforstyrrede rammer for at nyindskrevne ph.d.-studerende og deres vejledere kunne forventningsafstemme det kommende samarbejde. Ph.d.-vejlederne deltog den første dag på internatet og fik lejlighed til at høre om ph.d.-uddannelsens nye formelle rammer samt udveksle erfaringer med andre af fakultetets vejledere. På andendagen var de ph.d.-studerende uden vejledere, men i selskab med mere erfarne ph.d.-studerende

som videregav deres erfaringer med studiet, udenlandsophold, arbejdsforpligtelser og strukturering af arbejdstid og afhandling. Jf. mål 11 i Ph.d.-skolens målsætning skal der iværksættes aktiviteter til at mindske frafald og reducere studietiden til tre år, som foreskrevet i ph.d.-bekendtgørelsen. Egentligt frafald har det kun været muligt at registrere på grundlag af inddateringer siden 2003. Af samtlige indskrevne ph.d.-studerende i 2003 var der således et frafald (inkl. afviste ph.d.-afhandlinger) på 18 procent og for de ph.d.-studerende, som startede i 2004, lå frafaldet på 14 procent (se mere side 19). Den betydelige andel, som enten faldt fra eller ikke fik deres afhandling godkendt, er utilfredsstillende og blev i 2009 gjort til genstand for en fokuseret indsats ved at gøre uddannelseskravene til ph.d.-studiet mere transparente og halvårsevalueringerne til hovedvejledernes reelle vurderinger frem for arbejdsrapporteringer. Endelig blev studietider udover tre år forsøgt imødegået i 2009 ved at gennemføre en bonusordning for de ph.d.-studerende, som afleverer deres afhandlinger indenfor 39 måneder efter indskrivningen og får denne godkendt til forsvar uden omskrivning. Bonusordningen består i en ansættelse på seks måneder som videnskabelig assistent.

2009 var på denne måde et indholdsrigt år på forskeruddannelsesområdet med væsentlige aktiviteter, som forhåbentlig vil medvirke til at forbedre forskeruddannelsen ved Det Humanistiske Fakultet.

Mette Thunø
Ph.d.-skoleleder

PH.D.-UDVALGET

Ph.d.-udvalget arbejder blandt andet med godkendelse af ph.d.-kurser og behandler ansøgninger om merit og dispensationer.

Medlemmer frem til november 2009

- Lektor, dr. phil. Sune Auken, INSS – formand for udvalget
- Professor Karen Borgnakke, MEF
- Professor, dr. phil. Esther Fihl, ToRS
- Docent Lisbeth Falster Jakobsen, Engerom
- Lektor Jes Fabricius Møller, SAXO
- Lektor Henrik Reeh, IKK
- Ph.d.-studerende Annelise Siversen, Engerom
- Ph.d.-studerende Karen Westphal Eriksen, IKK
- Ph.d.-studerende Marie Juul Petersen, ToRS
- Ph.d.-studerende Tenna Jensen, SAXO - næstformand

Medlemmer fra november 2009

- Lektor, dr. phil. Sune Auken, INSS – formand for udvalget
- Professor Karen Borgnakke, MEF
- Professor, dr. phil. Esther Fihl, ToRS
- Lektor Jes Fabricius Møller, SAXO
- Lektor Michael Lerche Nielsen, NFI
- Lektor Inge Birgitte Siegumfeldt, Engerom
- Lektor Henrik Reeh, IKK
- Ph.d.-studerende Karen Westphal Eriksen (suppleant: Ann-Sofie N. Gremaud), IKK
- Ph.d.-studerende Asta Smedegaard Nielsen (suppleant: Martin Soelmark), MEF
- Ph.d.-studerende Agnete Wisti Lassen, ToRS (næstformand)
- Ph.d.-studerende Kristine Bülow Clausen, SAXO (suppleant: Jacob Tullberg)
- Ph.d.-studerende Tereza Vachunova (suppleanter: Agathe Maria Hahn, Maria Arvidsson), NFI

Rekruttering og fastholdelse af talentfulde og motiverede forskerstuderende er en krævende opgave og udfordring i en tid hvor alternative akademiske karrieremuligheder også er attraktive. Det er derfor afgørende at Det Humanistiske Fakultet kan tilbyde de forskerstuderende de bedste rammebetingelser for faglig og karrieremæssig udvikling.

Ph.d.-centeret har i tæt samspil med ph.d.-skolelederen, ph.d.-udvalget, ph.d.-skolerådet og de ph.d.-studerende spillet en central rolle i forhold til at kvalitetssikre eksisterende rammer og kvalitetsudvikle nye rammer for forskeruddannelsen. Dette arbejde har blandt andet resulteret i nye, forenkede administrative procedurer og standardisering på en række områder.

Et særligt fokusområde i 2009 har været international rekruttering. For at forenkle ansøgningsprocessen til ph.d.-stipendier – ikke mindst for de udenlandske ansøgere – valgte Ph.d.-centeret i 2009 at implementere et nyt elektronisk ansøgningsystem, efond. Et forøget fokus på indskrevne ph.d.-studerende med en ikke-dansk kandidatgrad betød også at Ph.d.-centeret udviklede nye administrative standardprocedurer og indgik i tætte samarbejder med eksterne aktører, blandt andet Styrelsen for International Uddannelse (IU) og Københavns Universitets internationale supportenhed International Staff Mobility (ISM).

Det forøgede antal nye ph.d.-studerende, det støt stigende antal af afleverede afhandlinger, videreudviklingen og administrationen af Ph.d.-skolens kursusaktiviteter samt fokus på international rekruttering betød at 2009 var endnu et travlt år for Ph.d.-centerets medarbejdere.

Til at varetage nye administrative opgaver fik Ph.d.-centeret i 2009 tilknyttet to nye medarbejdere: AC-fuldmægtig Jane Andersen og kontorfuldmægtig Toke Nordbo. Med de to nye ansatte blev centeret bedre rustet til at varetage de forskelligar-

tede opgaver, der faldt under dets ansvarsområde: national og international rekruttering, indskrivning, ansættelse, administration i forbindelse med ph.d.-forløbet, administration i forbindelse med afslutning (forsvar), kursusudvikling- og administration, servicering af ph.d.-skolen, de ph.d.-studerende og de kollegiale organer (ph.d.-udvalg og ph.d.-skoleråd) samt servicering af forskerskoler og forskeruddannelsesprogrammer.

For Ph.d.-centeret var 2009 således et år præget af konsolidering af den administrative infrastruktur samtidigt med at nye initiativer blev udviklet og realiseret.

Dorthe Vejen Hansen
Leder af Ph.d.-centeret

Foto: Anne Trap-Lind Toke Nordbo og Jane Andersen

PH.D.-KLUBBEN PÅ DET HUMANISTISKE FAKULTET.

På Ph.d.-dagen d. 11. juni 2009 blev det foreslået at stifte et forum for ph.d.-studerende, og klubben blev derefter officielt dannet ved en stiftende generalforsamling d. 25. september 2009.

Klubben har tre ben:

- At forbedre de ph.d.-studerendes arbejdsbetingelser. Klubben har observatørpost i ph.d.-udvalget og i tillidsrepræsentantskabet på KUA.
- At styrke faglige interesser, der særligt knytter sig til tilværelsen som ph.d.-studerende. Der holdes møder om fx arbejdsmiljø, rettigheder og karrieremuligheder.
- At skabe netværk på tværs af institutterne og fremme det sociale liv for de ph.d.-studerende.

I 2009 havde Ph.d.-klubben følgende aktiviteter:

- Julearrangement i december
- Udgivelse af en lille folder der uddeles ved velkomst-internetet for de nyindskrevne ph.d.-studerende
- Facebook-gruppe blev stiftet som forum for nyheder og annoncering af arrangementer
- Oprettelse af hjemmeside som officielt virtuelt informationsforum: <http://www.humanities.ku.dk/research/PhD/phdclub/>

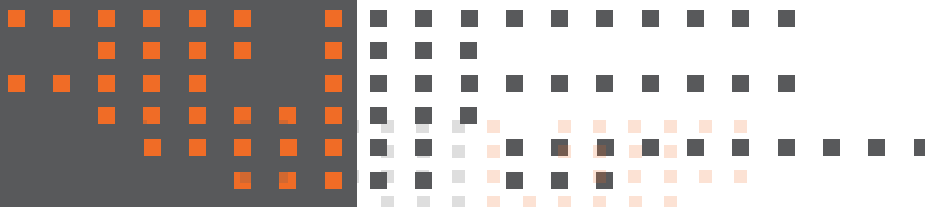
Planlægning af aktiviteter har været varetaget af en ikke-formaliseret styregruppe der er åben for alle klubbens medlemmer. Styregruppen er fortsat åben. Hertil kommer der løbende nye interesserede kræfter, hvilket er grundlaget for klubbens virke i fremtiden.

Bestyrelsen inkl. suppleanter:

Martin Soelmark (MEF),
Kristine Marie Berg (MEF)
Gry Hedin (INSS)
Kristine Bülow Clausen (SAXO)
Michael Nebeling Petersen (INSS)
Ann-Sofie N. Gremaud (IKK)

Ph.d.-klubben er en faglig klub under fagforeningerne i Akademikernes Centralorganisation. Stipendiater, der er medlem af en disse organisationer og indskrevet som ph.d.-studerende på Det Humanistiske Fakultet, er automatisk medlem af klubben. Klubben har modtaget økonomisk støtte fra DM til afvikling af arrangementer.
(ditto)

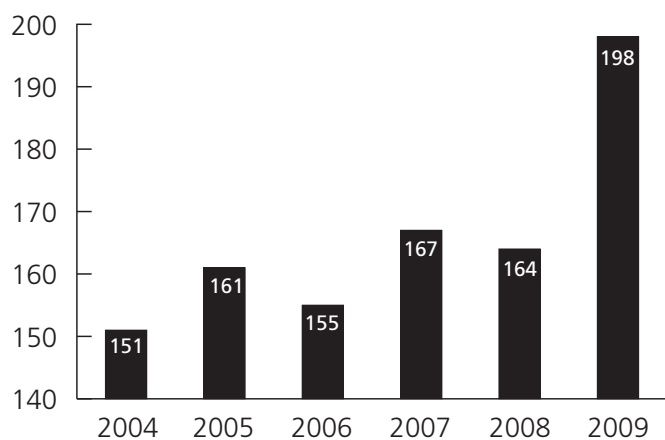

NØGLETAL FOR PH.D.-UDDANNELSEN 2009

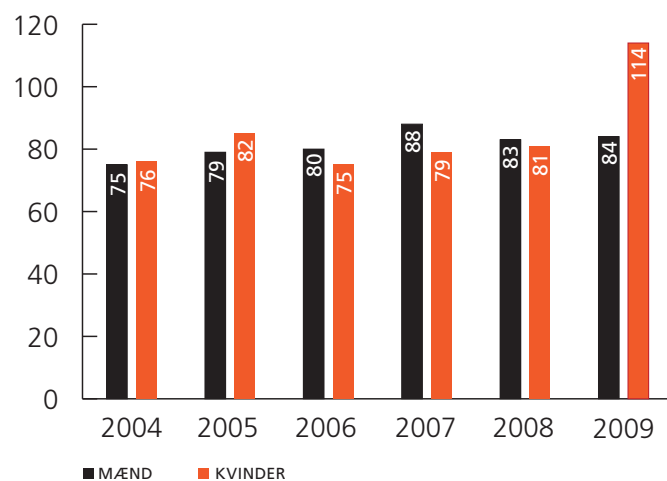
BESTAND

Per 1. oktober 2009 var der indskrevet i alt 198 ph.d.-studerende ved Det Humanistiske Fakultet på Københavns Universitet. Heraf var 84 mænd og 114 kvinder. Til sammenligning var de tilsvarende tal i 2008 henholdsvis 164 indskrevne ph.d.-studerende fordelt på 83 mænd og 81 kvinder.

Figur 1: Indskrevne ph.d.-studerende per 1. oktober 2004-2009

Figur 2: Indskrevne ph.d.-studerende 2004-2009 fordelt på køn.

Statistikken over bestand, tilgang, godkendte afhandlinger, gennemsnitlig studietid samt frafald er baseret på oplysninger registreret i Københavns Universitets studieadministrative system Fønix per 29. marts 2009 (årene 2004-2008), per 1. marts 2010 (år 2009) og per 20. april (statistik over frafald).

NYINDSKREVNE PH.D.-STUDERENDE

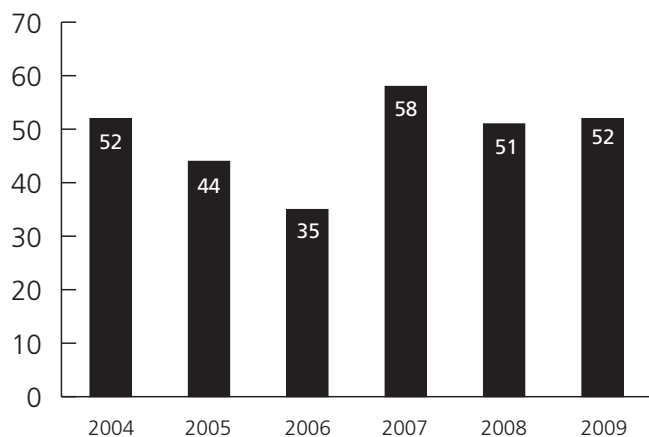
I 2009 var der i alt 439 ansøgere til fakultetets 33 ph.d.-stipendier, heraf 279 til de frie stipendier der blev opslået i foråret (heraf 94 ansøgere med en udenlandsk kandidateksamen) og 160 til de strategiske globaliseringsstipendier som blev opslået i efteråret (heraf 66 med udenlandsk kandidateksamen). Succesraten var hermed på 7,5 procent, hvilket er lavere end året før, da succesraten lå på 10 procent med 193 ansøgere til fakultetets 19 frie stipendier.

I alt blev der i 2009 indskrevet 52 nye ph.d.-studerende. Heraf var 28 kvinder og 24 mænd. Til sammenligning var de tilsvarende tal i 2008 henholdsvis 49, 30 og 19. De ny ph.d.-studerendes

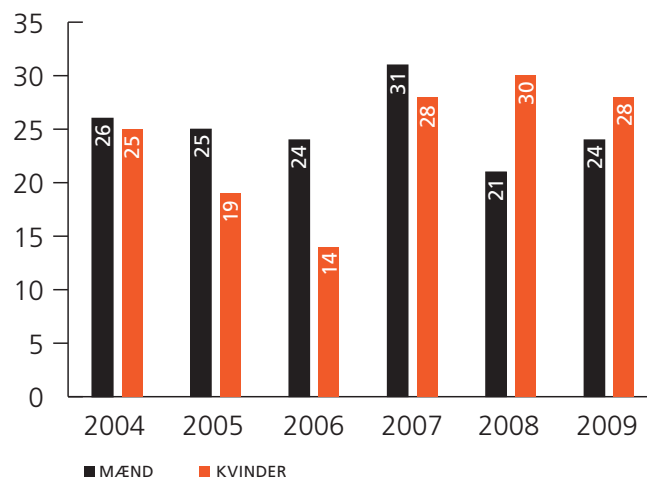
gennemsnitsalder er for både mændenes og kvindernes vedkommende 32 år. I 2008 var mændenes gennemsnitsalder 33 år, og kvindernes gennemsnitsalder var 32 år.

Af de 52 nyindskrevne ph.d.-studerende i 2009 har 37 en adgangsgivende eksamen fra Københavns Universitet, 8 fra andre danske universiteter, og 7 fra udenlandske universiteter. De tilsvarende tal for 2008 var 36, 6 og 7, og for 2007 40, 14 og 3.

Figur 3: Nyindskrevne ph.d.-studerende 2004-2009

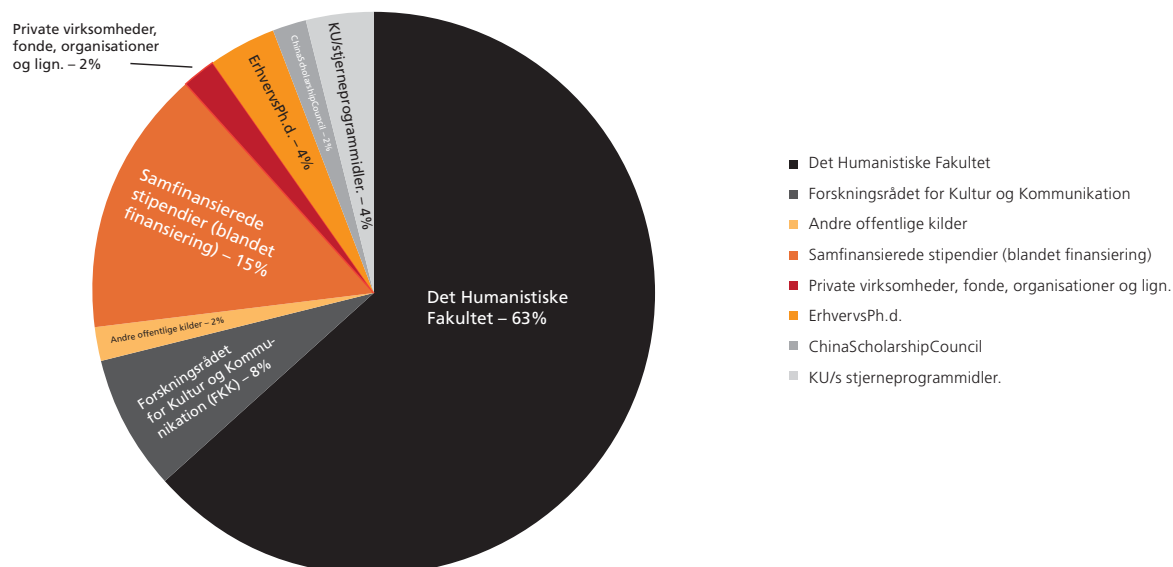
Figur 4: Nyindskrevne ph.d.-studerende 2004-2009 fordelt på køn

33 ph.d.-studerende blev indskrevet og tildelt Det Humanistiske Fakultets egne stipendiemidler. Derudover finansieredes 4 ph.d.-projekter af Forskningsrådet for Kultur og Kommunikation/Forsknings- og Innovationsstyrelsen, 7 finansieredes af Det Humanistiske Fakultet i samarbejde med andre kilder, 1 finansieredes af Det Danske Filminstitut, 1 finansieredes af BUPL, 1 finansieredes af Carlsbergfondet, 2 gennem ErhvervsPhD-ordningen, 2 med KU's stjerneprogrammidler og 1 af China Scholarship Council.

Figur 5: Nyindskrevne ph.d.-studerende fordelt efter finansieringskilde

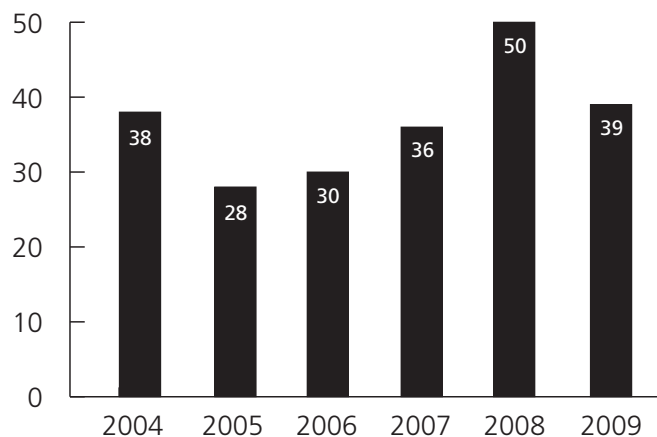

GODKENDTE AFHANDLINGER I 2009

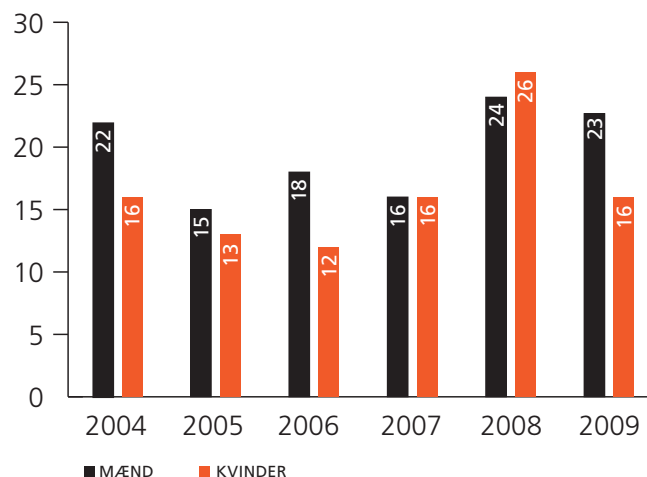
I løbet af 2009 er der i alt blevet godkendt 39 ph.d.-afhandlinger af Akademisk Råd, fordelt mellem 23 mænd og 16 kvinder. Heraf er 7 afhandlinger afleveret efter paragraf 15 stk. 2, dvs. uden at være indskrevet på afleveringstidspunktet. Fem af de godkendte afhandlinger har været genstand for en omskrivning. 26 af afhandlingerne er affattet på dansk og 13 på engelsk. De færdige kandidaters gennemsnitsalder er 39 år, 40 år for kvindernes vedkommende og 38 år for mændenes vedkommende.

De færdige kandidaters gennemsnitlige studietid fra indskrivning til forsvar (fratrasket retsbaseret orlov i form af fx barselsorlov, børnepasningsorlov og sygeorlov, men ikke anden form for orlov eller deltid) er beregnet til 3,8 år. I 2008 var den gennemsnitlige studietid på 3,9 år og i 2007 på 4,1 år. 13 kandidater har i løbet af indskrivningsperioden afholdt barsels- og/eller børnepasningsorlov, mod 16 i 2008 og 2007.

Figur 6: Godkendte afhandlinger 2004-2009

Figur 7: Godkendte afhandlinger 2004-2009 fordelt på køn

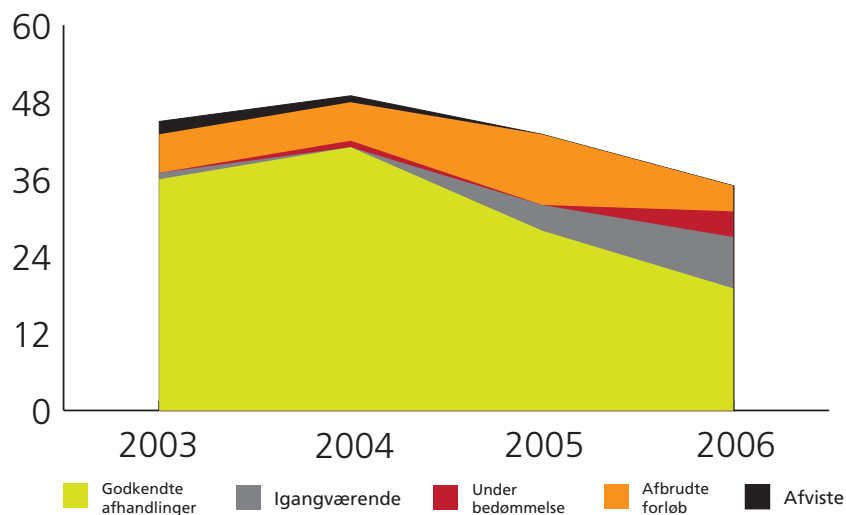

Frafald måles for alle indskrevne i år 2003 og 2004 ved at vurdere de ph.d.-studerende, som blev indskrevet i de pågældende år og som afbrød deres studium (herunder dem som gennemførte studiet bortset fra afhandlingen) og de, som fik deres afhandling afvist. I 2003 udgjorde antallet af indskrevne, som afbrød deres studium eller fik deres afhandling afvist, 8 personer svarende til 18 procent af de indskrevne det pågældende år. I 2004 udgjorde antallet af indskrevne, som afbrød deres studium eller fik deres afhandling afvist, 7 personer svarende til 14 procent af de indskrevne det pågældende år.

Frafaldet for indskrevne ph.d.-studerende fra 2005 og fremefter kan endnu ikke vurderes, da der stadig er en del igangværende og udskrevne ph.d.-studerende, som stadig forventes at aflevere deres afhandlinger.

Figur 8: Frafaldsstatistik

NYINDSKREVNE PH.D.-STUDERENDE 2009

INSTITUT FOR ENGELSK, GERMANSK OG ROMANSK

RASMUS CHRISTIAN ANDERSEN:

Global Metropolis: The Ghetto, the Barrio, and Chinatown in Postwar American Film

Vejleder: Martyn Bone

Globaliseringsstipendium

LENE BAGGESGAARD:

"This Land is Your Land" – Patriotisme eller modkultur. En undersøgelse af ny amerikansk kunstfotografi med fokus på konstruktion of identitet og fællesskab

Vejleder: Martyn Bone

Globaliseringsstipendium

SØREN STAAL BALSLEV:

Døden, apokalypsen og transcendentale flugtstrategier

Vejleder: Inge Birgitte Siegumfeldt

Fakultetsstipendium

JESPER KRUSE:

The Linguistics of Free Verse

Vejledere: Steen Schousboe (hovedvejleder),

Charles Lock (bivejleder)

Fakultetsstipendium

JESSICA ORTNER:

Elfriede Jelinek – Erindringens blodige katarsis

Vejleder: Birthe Hoffmann

Fakultetsstipendium

INSTITUT FOR KUNST OG KULTURVIDENSKAB

DENNIS MEYHOFF BRINCK:

Religionssatire – fra oplysningstiden til i dag

Vejleder: Frederik Tygstrup

Fakultetsstipendium

KAREN BENEDICTE BUSK-JEPSEN:

Den antropologiske vending i kunsten og kunsthistorien

Vejleder: Jens Toft

Fakultetsstipendium

RIKKE PLATZ CORTSEN:

Tegnet, skrevet og fortalt: Om kronotopiske aspekter i tegneseriemediets fiktion

Vejleder: Frederik Tygstrup

Globaliseringsstipendium

ANN-SOFIE GREMAUD:

Spor af kolonisering af Island i dansk/islandsk kunst efter 1830

Vejleder: Anders Michelsen

Fakultetsstipendium

MAJ KLINDT:

Museet som kulturel opmærksomhedsform

Vejleder: Peter Duelund

Globaliseringsstipendium

ANNE METTE WINNECHE NIELSEN:

Globale Gymnasier – læreprocesser og undervisningsdesign

Vejledere: Marianne Ping Huang (hovedvejleder), Katrin Hjort (bivejleder)

Samfinansieret med Københavns Åbne Gymnasium, Rosborg Gymnasium, Svendborg Gymnasium, Langkær Gymnasium og Mellempøkkeligt Samvirke

JAN ANDREAS WESSEL:

Musiklytningens historiografi

Vejleder: Jens Hesselager

Globaliseringsstipendium

INSTITUT FOR MEDIER, ERKENDELSE OG FORMIDLING

DAVID THORE GRAVESEN:

Ungdom og marginalisering

Vejleder: Bolette Moldenhawer

Samfinansieret med VIA University College

LIU JUN:

Mobilized by Mobile Communication –How the people use mobile media to change politics and democracy in China

Vejleder: Klaus Bruhn Jensen

Globaliseringsstipendium

ASTA SMEDEGAARD NIELSEN:

Forestillinger om 'det danske' i tv-nyheder om terrorisme

Vejleder: Stig Hjarvard

Fakultetsstipendium

ANNE SOFIE OLSEN:

Circular migration and the impact on developing countries:

The quest for policy guidelines that strengthen global equality

Vejleder: Nils Holtug

Samfinansieret med Dansk Institut for Internationale Studier og Forsknings- og Innovationsstyrelsen

MARTIN LEMBERG PEDERSEN:

On EU's immigration policies: On liberal responsibility, double-standards and states of exception

Vejleder: Nils Holtug

Fakultetsstipendium

CASPER HØEG RADIL:

Partoftheweb.com

Vejleder: Klaus Bruhn Jensen

ErhvervsPhD

Jessica Ortner, ph.d.-studerende ved Institut for Engelsk, Germansk og Romansk, begyndt februar 2009

Det var en drøm, der gik i opfyldelse, da jeg fik et ph.d.-stipendium. At jeg fik det på Institut for Engelsk, Germansk og Romansk og ikke på Institut for Kunst og Kulturvidenskab, hvor jeg kommer fra, har kun betydet en større referenceramme. Mit projekt handler om erindringen om Holocaust hos den østrigske forfatter Elfriede Jelinek, så det var oplagt at søge ved Afdeling for Tysk. Det at begynde ph.d.-studiet kan sammenlignes med det at passere en svingdør: Pludselig sidder man på den anden side af eksamensbordet og skal stille de rette spørgsmål. Studiet har allerede udfordret og udviklet mig på mange måder: Dagligdagen som ph.d.-studerende går ikke alene ud på at sidde på sit kontor. Ved at præsentere oplæg ved ph.d.-kurser, skrive artikler, lave redaktionsarbejde, planlægge og gennemføre universitetskurser, føler jeg, at jeg er blevet en del af et forsknings- og undervisningsmiljø.

Jeg oplever stor glæde ved dagligt at oparbejde en ekspertise gennem intensiv fordybelse og formidling af mit ph.d.-emne i mange forskellige sammenhænge.

NYINDSKREVNE PH.D.-STUDERENDE 2009

KIRA VRIST RØNN:

Qualifying Methods for Collection and Management of Intelligence on Organised Crime

Vejleder: Vincent Hendricks

Samfinansieret med Rigspolitiet og Forsknings- og Innovationsstyrelsen

LENE SKYTTHE KAARBERG SCHMIDT:

Sprog vurdering – når ord får betydning

Vejleder: Peter Østergård Andersen

BUPL

ESTHER WELLEJUS:

Portrætfilmen i moderne dansk dokumentarfilm

Vejleder: Ib Bondebjerg

Det Danske Filminstitut

INSTITUT FOR NORDISKE STUDIER OG SPROGVIDENSKAB

BRIAN LYSTGAARD DUE:

Ideudviklingens kommunikative orden

Vejleder: Mie Femø Nielsen

ErhvervsPhD

ANNA STEENBERG GELLERT:

Udvikling af læsehastighed hos børn med forskellige sproglige forudsætninger

Vejleder: Carsten Elbro

Forskningsrådet for Kultur og Kommunikation

ELINE GRY HEDIN:

Evolutionsteoriernes begreber og metode som katalysator for det nordiske moderne

Vejleder: Jan Rosiek

Globaliseringsstipendium

ADAM HYLLESTED:

The Shared Indo-European and Uralic Vocabulary

Vejleder: Jens Elmegård Rasmussen

Stjerneprogramidler

LINE BURHOLT KRISTENSEN:

Hvor sidder syntaksen? Sætningsprocessering i et neurolingvistisk og funktionelt-kognitivt perspektiv

Vejleder: Elisabeth Engberg Pedersen

Fakultetsstipendium

KLAUS NIELSEN:

Døm altid bogen på omslaget

Vejleder: Johnny Kondrup

Fakultetsstipendium

MICHAEL NEBELING PETERSEN:

Homoseksuel emancipation i dansk samtid

Vejleder: Bente Rosenbeck

Fakultetsstipendium

ANJA ROSDAHL:

Drenge og piger i den danske folkeskoles danskundervisning – en diskursanalytisk undersøgelse af køn i klasseværelset

Vejleder: Bettina Perregaard

Globaliseringsstipendium

LINE BRINK WORSØE:

Hvordan danner vi nye ord på baggrund af noget gammelt? Om formaliseret orddannelse i lyset af vores forståelsesvaner og erfaringsbaggrund

Vejleder: Dorthe Duncker

Samfinansieret med Dansk Sprognævn

INSTITUT FOR TVÆRKULTURELLE OG REGIONALE STUDIER

ANDREAS BANDAK:

Sekularitet og religiøsitet i den moderne arabiske verden

Vejleder: Esther Fihl

Forskningsrådet for Kultur og Kommunikation

PETER DAMGAARD:

Writing China as an Absence: Narratives of Cultural Identity in Post-Mao Fiction

Vejleder: Denise Gimpel

Fakultetsstipendium

DONATELLA DELLA RATTA:

Post 9/11 Syrian Musalsalat facing regional and global markets. New Players, emerging trends, challenges re-shaping national tv production and identities

Vejleder: Jakob Skovgaard-Petersen

Samfinansieret med Det Danske Institut i Damaskus

RIKKE HOSTRUP HAUGBØLLE:

Media, Islam and Identity in Tunisia

Vejleder: Jakob Skovgaard Pedersen

Globaliseringsstipendium

JENS K.B. JØRGENSEN:

Mythological Manuals. Mythology and Ritual Heumeneutics in Ancient Egypt

Vejleder: Kim Ryholt

Stjerneprogrammidler

AGNETE KJELDAL WISTI LASSEN:

Segl og seglbrug i den oldassyriske periode

Vejleder: Mogens Trolle Larsen

Carlsbergfondet

Liu Jun, ph.d.-studerende ved Institut for Medier, Erkendelse og Formidling

“Why did you choose University of Copenhagen?” has been a recurrent question to me after I arrived in Denmark. Speaking for myself, both the high-ranking academia and Danish scholars’ geniality attracted me to this prestigious university.

I quit my job as a journalist to work as a teacher in China three years ago. Because I believe that as a journalist you only have one pen, but a good teacher can cultivate lots of excellent journalists with their pens mightier than the swords. However, you can guide your students well only after enriching yourself. So I aimed at high quality education in a different academic environment.

I have harvested quite abundant during my living and studying here. I met lots of amiable colleagues and friends and joined many fascinating seminars - and most importantly, here I shared with my girlfriend a happy memory of our first white Christmas! Studying in Copenhagen also brings a chance to introduce Danish academia into China. So I draw up the plan to translate Danish scholar’s works on communication into Chinese.

NYINDSKREVNE PH.D.-STUDERENDE 2009

SANDRA LUCAS:

Hvad er meningen med aspekt i futurum?

Vejleder: Jens Nørgård Sørensen

Fakultetsstipendium

SERAINA NETT:

Areal linguistics in the Ancient Near East – Non Semantic loanwords in 2nd millenium Akkaian

Vejleder: Kim Ryholt

Fakultetsstipendium

JACOB KI NIELSEN:

Multicultural Family, a recent category in the South Korean Mediascape

Vejleder: Jørgen Delman

Globaliseringsstipendium

STINE SIMONSEN PURI:

Gambling with Destiny.

An anthropological study on gambling and ludomania in India

Vejleder: Esther Fihl

Forsknings- og Innovationsstyrelsen

KATJA RANGSIVEK:

Behind the curtain is women's political stage: A case study of Thailand's informal politics

Vejleder: Cynthia Chou

Fakultetsstipendium

Laura Maria Schütze:

Kollektiv erindring og identitet på migrationsmuseer

Vejleder: Margit Warburg

Globaliseringsstipendium

SHI XIAOWEN:

Relation of family in Anatolia during the Assyrian colony period

Vejleder: Kim Ryholt

China Scholarship Council

NORDISK FORSKNINGINSTITUT

MARIA ARVIDSSON:

The Composite Manuscript as Text Mediator in Middle Age Scandinavia. A Study in the text culture of the Middle Ages – Production and Reception

Vejleder: Britta Orlrik Frederiksen

Fakultetsstipendium

SAXO-INSTITUTTET

IBEN BJØRNSSON:

Brødrefolk. Skandinaviske socialdemokratier og kommunismen 1945-62

Vejleder: Poul Villaume

Globaliseringsstipendium

ANNE KATRINE KLEBERG HANSEN:

Opfattelser af kropsstørrelser, sundhed & fedme i medicinske tekster 1700–1900

Vejleder: Anne Løkke

Fakultetsstipendium

THEODOR WILLIBALD HARBSMEIER:

Leksikaliseret litotes på latin

Vejleder: Karsten Friis-Jensen

Forskningsrådet for Kultur og Kommunikation

JEPPE HØST:

Kystfiskeriets nye organisationsformer og oplevelsesøkonomiske potentialer

Vejleder: Thomas Høyrup

Samfinansieret med Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri, Forsknings- og Innovationsstyrelsen

ZLATKO JOVANOVIĆ:

Fællesskabsfølelse, etnicitet og identitet i Jugoslavien 1974–1991

Vejleder: Mogens Pelt

Fakultetsstipendium

NIELS ALGREEN MØLLER:

Vestjysk jernalder – landskab, bebyggelse og samfund

Vejleder: Klavs Randsborg

Fakultetsstipendium

ANN SOFIE BREIVIK THORHAUGE:

Materialisering af det immaterielle klima

Vejleder: Tine Damsholt

Fakultetsstipendium

JACOB TULLBERG:

Imperiet, der både var og ikke var – Vesteuropæisk højmiddelalder i komparativ belysning 1100-1400

Vejleder: Peter Fibiger Bang

Globaliseringsstipendium

GODKENDTE AFHANDLINGER I 2009

INSTITUT FOR ENGELSK, GERMANSK OG ROMANSK

INGRID AGOSTINI:

Felisberto Hernández og fortællingens verdensåbnende funktion

Ingrid Agostoni problematiserer i sin afhandling de traditionelle biografiske og psykoanalytiske læsninger af den uruguayanske kulturfatter Felisberto Hernández (1902-1964) og foreslår i stedet en forståelse af fortællingerne som erkendelsesformuleringer der udforsker forestillingsevnen, sproget, selvet og verden. Det er Agostonis opfattelse at kulturfatteren Hernández' værker unddrager sig almindelige litterære definitioner, og hun konkluderer at Hernández' historier har en særlig evne til at balancere mellem forskellige måder at betragte verden på, således at den almindelige og genkendelige verden smelter sammen med en underlig og bizar fiktion.

ALEXANDRA HOLSTING:

Det tyske sætningskompleks – en kritisk-konstruktiv diskussion af en systemisk-funktionel kategori og dens applikation på tysk

Den systemisk funktionelle lingvistik er det teoretiske udgangspunkt for Alexandra Holstings ph.d.-afhandling. Den handler om sætningsforbindelser i tysk og hvordan disse kan kategoriseres, og Holsting diskuterer blandt andet hvor mange forskellige grammatiske kategorier der er nødvendige for at redegøre for den måde hvorpå sætninger kan forbindes med hinanden. Holsting problematiserer dog visse af teoriens implikationer og konkluderer at de kan være uhensigtsmæssige i forbindelse med konkrete analyser.

ADAM PAULSEN:

Overvindelsen af Første Verdenskrig. Historiepolitik hos Ernst Troeltsch, Oswald Spengler og Thomas Mann

I afhandlingen blotlægges hidtil upåagtede forbindelser mellem forfatteren Thomas Mann, populærfilosoffen Oswald Spengler og religionsfilosoffen Ernst Troeltsch. Adam Paulsen viser hvordan Spengler og Troeltsch bliver vigtige intellektuelle pejlemærker for Thomas Mann i årene mellem 1919 og 1923 hvor Mann gør op med sine hidtidige reservationer over for demokrati og den vesteuropæiske politiske tradition. En af Adam Paulsens konklusioner er at Spengler og Troeltsch dermed bliver så vigtige for Thomas Manns intellektuelle udvikling at deres tanker også har sat deres tydelige spor i store dele af det senere forfatter-skab, både i essaystikken og romanerne.

SAIHONG LI RASMUSSEN:

Semantic-Pragmatic Information in Dictionaries Used by Chinese and Danish Learners of English: A Comparative Study

Afhandlingen undersøger hvordan tosprogsordbøger i engelsk-dansk og engelsk-kinesisk vurderes af brugerne og viser at brugerne generelt er mere interesserede i oplysninger om ordenes praktiske, kontekstuelle anvendelse (pragmatik) end om deres indlejrede betydninger (semantik). Den udpeger det problem at ordbøgerne først og fremmest fokuserer på brugerne som ikke-engelsktalende og ikke på deres forskellige kulturelle baggrund. Saihong Li Rasmussen konkluderer derfor at ordbøger bør være opmærksomme på brugerens sproglige og sociokulturelle kontekst, og at ordenes leksikale betydning bør suppleres af fx noter om ordenes anvendelse i praksis.

INSTITUT FOR KUNST- OG KULTURVIDENSKAB

MARKUS BOGISCH:

The Appropriation of Imperial Splendour.
Ecclesiastical Architecture and Monumental Sculpture in
Medieval Tao-Klarjeti around 1000 AD

I sin afhandling analyserer Markus Bogisch udvalgte georgiske middelalderkirker fra 900- og 1000-tallet i området Tao-Klarjeti i det nordøstlige Tyrkiet, et område som gennem tiderne har været influeret af en række forskellige kulturer. I afhandlingen problematiseres både den vesteuropæiske kunsthistorieskrivning fra 1800-tallet og det tidlige 1900-tal, der generelt har underkendt og forsimplet den særegne arkitektoniske stil man finder i Georgien, og den georgiske udlægning af kirkekunsten der i opposition hertil har hævdet en absolut kunstnerisk autonomi med en egen uafhængig udviklingshistorie løsrivet fra enhver påvirkning udefra.

WHITNEY BYRN:

C.F. Christensen og scenografi på Det Kongelige Teater
1785 –1869: en studie i scenebilledets rumlige udvikling

Afhandlingens omdrejningspunkt er C.F. Christensens scenedekorationer på Det Kongelige teater. På baggrund af unikt materiale – tegninger og udførlige guldplaner fra maskinprotokollerne for teateropsætninger samt materiale fra Det Kongelige Teaters arkiver, Rigsarkivet og teatermuseet – undersøges hvordan teaterscenografien udviklede sig i det 19. århundrede. Dermed er det for første gang i europæisk teaterhistorie muligt at følge hvordan teaterscenografien blev til i overgangen fra todimensionel baggrund til tredimensionelt scenerum. Materialet afslører således hvordan C.F. Christensen, snarere end at dekorere baggrunde, skabte et scenemiljø som skuespillerne og danserne kunne 'bebo'.

Marie Sandberg, ph.d. 2009, adjunkt i etnologi ved SAXO-Instituttet, KU

Overgangen til ph.d.-studiet oplevede jeg som glidende, fordi jeg i forvejen havde undervist ved Etnologi. Det nye og fantastiske var, at jeg nu også skulle udføre mit eget forskningsprojekt!

I min afhandling undersøger jeg integrationsprocesser i EU med fokus på unges oplevelse af at bo i en grænseby mellem Polen og Tyskland. Jeg interesserer mig særligt for, hvordan de unge bruger grænsebyen på forskellig vis, om de krydser grænsen og deres forhold til 'den anden' nationale nabo.

Som ph.d.-studerende ved et mindre fag som Etnologi bliver man i høj grad inddraget i beslutningerne. Jeg har fået et realistisk indblik i, hvad det vil sige at være forsker på et universitet i en meget travl hverdag.

Min ph.d.-grad og min forskningsprofil med fokus på europæiseringsprocesser, kulturel diversitet og kompleksitet i Europa har ført til en stilling som adjunkt ved SAXO-Instituttet, som jeg glæder mig til efter min barsel! Jeg er desuden tilknyttet forskernetværket Cemes ved Det Humanistiske Fakultet.

GODKENDTE AFHANDLINGER I 2009

AXEL TEICH GEERTINGER:

Den italienske operasinfonia 1680-1710

Afhandlingen undersøger hvordan operasinfoniaen – indledningen på en opera – i slutningen 1600-tallet bliver stadig mere autonom og selvreflekterende, indtil den i 1700-tallet kan løsri-
ver sig fra operaen og bliver til det, vi i dag kender som symfonien. Den historiske forandringsproces er baseret på en udførlig gennemgang af 13 komponisters operaer der er bevarede fra perioden. Afhandlingen kan derfor give et mere dækkende billede af operasinfoniaen i årtierne omkring 1700 end det tidligere har været muligt. Undersøgelsen viser blandt andet, at Alessandro Scarlatti måske ikke spillede den afgørende rolle for sinfoniaens udformning som han hidtil er blevet tillagt.

WINNIE WINCENTS HEIDEN:

Fremkomsten af det ansvarlige, moderne subjekt i Hinrich Krocks (1671-1738) og Benoit Le Coffres (1671-1722) rumudsmykninger

LAURA LUISE SCHULTZ:

Skuespillets rolle i Gertrude Steins performative æstetik

Afhandlingen undersøger hvordan den amerikanske avantgardeforfatter og feminist Gertrude Stein (1874-1946) i sine dramatekster og refleksioner over teatret foregriber centrale udviklinger inden for dramaturgien. Ifølge Schultz frigør Gertrude Stein sig fra kravet om at gengive et skæbneforløb autentisk og stringent og lader i stedet forskellige synsvinkler og verdensbilleder brydes mod hinanden. Schultz konkluderer at Stein på denne måde har haft afgørende betydning for senere kunstneres åbning af teateret der lader subjektets erfaring af verden fremstå som ustabil og i stadig bevægelse og forandring.

KASPER STØVRING:

Træk af den kulturkonervative tænkning. Med stadig hensyn til Villy Sørensens essayistik

Ifølge Kasper Støvrings afhandling er Villy Sørensen en af det 20. århundredes mest indflydelsesrige danske forfattere og filosoffer, men ikke i den kulturradikale tradition han oftest henføres til. Afhandlingen afslører eksistensen af en kulturkonstruktivistisk krisebevidsthed i hele forfatterskab, både hvad angår videnskabs og teknikens tilsidesættelse af etiske hensyn og rovdrift på naturressourcerne, og hvad angår den kulturradikale kanonisering af den 'gode' kunst som opbyggelig og nyttig. Støvring konkluderer at Sørensen hermed tilslutter sig klassiske kulturkonstruktivistiske værdier, i en samtidig kritik af både liberalistisk og marxistisk ideologi.

DAVID-EMIL WICKSTRÖM:

Окна откры! – Open the windows! Scenes, transcultural flows, and identity politics in popular music from Post-Soviet St. Petersburg

David-Emil Wickströms afhandling er en musiketnologisk undersøgelse af populærmusikken i det post-sovjetiske i Rusland, baseret på feltstudier i St. Petersburg som deltager og observatør i rockbandet Svoboda og i musikmiljøet i Berlin. Afhandlingen kortlægger St. Petersburgs musikscene som er et væsentligt element i en løbende dannelse af russiske og ukrainske identiteter. Den undersøger desuden det såkaldte Russendisko i Berlin hvor den russiske scene har fået en central plads. Forskningsresultaterne bringer os tættere på en forståelse af, hvordan også populærmusikken spiller en rolle i dannelsen af nationale identiteter.

INSTITUT FOR MEDIER, ERKENDELSE OG FORMIDLING

NIELS BJØRN:

Urban kompleksitet og filmisk rum. Informationsalderens urbane kompleksitet og film som erkendelsesredskab

MORTEN EGHOLM:

En visionær fortolker af andres tanker.
Om Carl Th. Dreyers brug af litterære forlæg

13 ud af 14 af filminstruktøren Carl Th. Dreyers spillefilm er baseret på litterære forlæg. Dette er i stort omfang blevet ignoreret i den tidligere Dreyer-forskning der ser Dreyer som en original kunstner uden behov for at tage afsæt i andres materiale. Med udgangspunkt i Dreyers eget syn på filmatiseringer, der fremstår som en ambition om at forene stilistisk nyskaben med respekt over for forlægget, analyserer Egholm de 13 bogforlæg og film. Han konkluderer, at der i Dreyers oeuvre ikke synes at eksistere en modsætning mellem på den ene side at være filmstilistisk nyskabende og på den anden side at udvise loyalitet over for de litterære forlæg.

RASMUS HELLES:

Personlige medier i hverdagslivet

Gennem de sidste 20 år har danskerne taget en stribe nye medier i brug i deres indbyrdes kommunikation: Mobiltelefoner, SMS, e-mail og sociale netværkstjenester er blevet en del af hverdagen for de fleste. I afhandlingen analyseres det, hvilken rolle disse såkaldt personlige medier spiller i hverdagslivet. Afhandlingen viser at der er store aldersmæssige forskelle i brugen og opfattelsen af dem, og at ændringerne følger vores livsfaser: Når vores livsomstændigheder forandrer sig, justerer vi vores brug af, og holdning til, de personlige medier.

JETTE HENRIKSEN:

Magt – viden og sygepleje. Sygeplejestuderendes subjektiviseringsprocesser i to kliniske læringsarenaer

Jette Henriksens afhandling beskæftiger sig med læringsproblematikker og subjektiviseringsprocesser inden for sygeplejefaget. Jette Henriksen har fulgt en gruppe sygeplejestuderende, der er på sidste del af deres uddannelse. Hun har været på feltarbejde i to afdelinger – dels et traditionelt ortopædkirurgisk sengeafsnit og dels et ortopædkirurgisk studieafsnit, hvilket er et hospitalsafsnit, hvor de studerende arbejder på patienter under supervision af udlært personale og vejledere.

OLIVER KAUFFMANN:

Access to Consciousness. A Critical Examination of some Concepts of Consciousness

Afhandlingen er en filosofisk undersøgelse af en række begreber og teorier om bevidsthed. Med udgangspunkt i bl.a. Rosenthals og Dretskes teorier om hvad der kendetegner bevidsthedstilstande overfor tilstande der ikke er bevidste, argumenteres der for at disse teorier er utilstrækkelige. Teoriene forudsætter nemlig et uafklaret begreb om 'et subjekts bevidsthed om noget'. Med anvendelse af resultater fra kognitiv neurovidenskab argumenterer Oliver Kauffmann for, at 'et subjekts sansemæssige bevidsthed om noget' forudsætter subjektets kendskab til den type sans (synssans, høresans, osv.), der bruges.

GODKENDTE AFHANDLINGER I 2009

MOGENS OLESEN:

Survival of the Mediated. Speech, the printing press and the internet as selection mechanisms in cultural evolution

Afhandlingen anskuer, ud fra et evolutionært perspektiv, medier som selektionsmekanismer i en kulturel evolution. Det antages at evolution ikke kun er et biologisk fænomen, men også gælder kulturelle forhold, herunder medier. I biologien kan selektion både ske efter tilfældige kriterier, dvs. blindt, og være påvirket af en organismes handlinger. Ifølge Mogens Olesen eksisterer der lignende selektionsvariationer mellem forskellige mediesamfund. I mundtlige samfund er muligheden for at organisere sig i og forstå sin omverden således indskrænket og i den sammenhæng 'blind'. Mediehistorien har siden hen udviklet sig mod en stadig større individuel påvirkning, især med de digitale medier.

GITTE BANG STALD:

Globale medier, lokale unge

Afhandlingen påviser, med afsæt i interviews af 64 unge mediebrugere mellem 12 og 16, at disse opdeler verden i globale og lokale netværk. Globale input sker gennem visuelle medier (film og TV-serier) og musik, hvorimod den lokale kommunikation med vennerne finder sted med digitale medier som mobiltelefonen og computeren. Undersøgelsen konkluderer at både globale og lokale input er vigtig for de unges erfaring af verden: TV-serierne og musikken har betydning for de unges holdninger til 'det fremmede' ↔ det globale opleves som spændende, men også utrygt – hvorimod de lokale, danske netværk via mobiltelefonen opleves som trygge og rare, men også begrænsende.

CHRISTIAN ISAK THORSEN:

Isbjørnens anatomi – Nordisk Films Kompagni som erhvervsvirksomhed i perioden 1906–1928

Afhandlingen dissekterer Nordisk Films Kompagnis udvikling fra stumfilmstiden frem til 1920'erne, på baggrund af et omfattende arkivarbejde hvor dele af materialet aldrig tidligere har været brugt i forskningen. Nordisk satte en ny standard da selskabet som det første af de store internationale filmselskaber omlagde sin produktion til det vi i dag kender som spillefilm. Men i 1920'erne mistede selskabet sit europæiske forretningsnetværk og den amerikanske filmindustri overtog verdensmarkedet. Afhandlingen konkluderer at Nordisk Films Kompagnis succes og senere krise skal findes i selskabets organisering og virksomheds-mæssige dispositioner – og ikke som hidtil antaget i filmenes kvalitet.

INSTITUT FOR NORDISKE STUDIER OG SPROGVIDENSKAB

SIMON SKOVGAARD BOECK:

Fire tematiske ordbøger fra dansk renæssance

Afhandlingen behandler en ordbogstradition der havde sin blomstringstid i renæssancen: den tematiske. Ordbøger af denne type udmærker sig ved at behandle ordforrådet i kapitler uden hensyn til alfabetets tilfældige tvang, men ud fra en opfattelse af hvordan verden hænger sammen. Afhandlingens materiale udgøres af fire latin-dansk-ordbøger fra 1500-tallet. Det undersøges dels hvilke verdensbilleder der etableres, dels hvordan det gøres, og dels hvilke kilder de danske ordbøger bygger på.

TINA HØEGH:

Poetisk pædagogik. Sprogrytme og mundtlig fremførelse som litterær fortolkning. Forslag til ny tekstteori og til pædagogisk refleksion

Litteratur i klasseværelset kan beholde sin form ved at blive behandlet æstetisk, og den klassiske fortolkning i litteraturundervisningen kan foregå som en udforskning af det æstetiske udtryk. Afhandlingen diskuterer æstetisk erkendelse som en vigtig vej til generel dannelse og foreslår og afprøver en undervisningsmetode i form af mundtlig fremførelse af poesi. En æstetisk performance-transskription muliggør at elever og lærer kan fastholde de sproglige og gestiske virkemidler der understøtter fremførelserens tolkning. Afhandlingen påviser vores evner som sprogbrugere til meningsdannelse, støttet af stor erfaring med 'analog' kommunikation og sprogrytme, neden under sproget.

MARTHA SIF KARREBÆK:

At blive et børnehavebarn – en minoritetsdrengs sprog, interaktion og deltagelse i børnefællesskabet

Afhandlingen problematiserer at institutionaliseringen af minoritetsbørn er en forudsætning for at de kan tilegne sig de nødvendige danskundskaber og sociale kompetencer. Martha Sif Karrebæk har fulgt den tre-årige Suliman, der er en minoritetsdreng uden mange danskundskaber, igennem de første, svære ni måneder som børnehavebarn. Afhandlingens konklusion er at institutionalisering heller ikke for mindretalsbørn nødvendigvis er en positiv oplevelse. Desuden er de mulige konsekvenser af det sociale nederlag så meget desto større end de er for de majoritetsdanske børn, hvilket meget vel kan medføre en generel negativ holdning til det danske sprog og til institutioner generelt.

Timme Bisgaard Munk, ph.d. 2009, ekstern lektor ved Nordisk filologi og administrerende direktør for Kommunikationsforum A/S

Jeg ser tilbage på min tid som ph.d.-studerende med stor nostalgi og et undrende hvordan-fanden-fik-jeg-tid-til-det. Det gjorde jeg så alligevel, selvom jeg fik tvillinger.

Jeg synes, KUA er second to none fagligt – husker specielt Finn Collin og Simo Køppes metodekursus, som kører på snart 10. år. Det var enestående at møde to kloge hoveder, som har været med fra den logiske positivisme og Freud til socialkonstruktivismen!

Min ph.d. var en undersøgelse af distribution og produktionsbetingelserne for viden i den omsiggribende web 2.0 revolution, hvor alle på nettet potentielt kan bidrage. Konklusionen var, at internettet ikke i sig selv skaber de optimale betingelser for skabelse og deling af viden. Aktuelt i disse tider, hvor sociale medier og deres indhold diskuteres politisk, socialt og kulturelt.

Umberto Eco skrev engang at livets mening var at plante et træ, få et barn og skrive en bog. Jeg vil sige det sådan her: Livets mening er at plante et træ, få et barn og skrive en ph.d.-afhandling!

GODKENDTE AFHANDLINGER I 2009

TIMME BISGAARD MUNK:

Vidensdeling i vidensportaler. Hvem deler ikke viden, hvad kan ikke deles og hvorfor deles viden ikke?

Afhandlingen handler om netbaseret videnskabelse og vidensdeling i form af casestudier af de tre vidensportaler Kommunikationsforum, Delicious og Wikipedia. Afhandlingen problematiserer forestillingen om at alle brugere principielt har lige adgang til at indgå i sociale og vidensbaserede netværk og rejser spørgsmålet om hvilke begrænsninger der reelt er for vidensdeling og social udveksling på de virtuelle kommunikationsplatforme. Resultatet af undersøgelsen viser at vidensportalerne og netværk på internettet primært styrker allerede eksisterende offline netværk af relationer, frem for at skabe ny økonomisk, kulturel og intellektuel kapital online.

JANUS SPINDLER MØLLER:

Poly-lingual interaction across childhood, youth and adulthood

Temaet for afhandlingen er en række tyrkisk-danske minoritetsunges sprogbrug over et tidsspand på næsten 20 år. Janus Spindler Møller undersøger bl.a. hvordan minoritetsunge veksler mellem to hovedsprog og hvilken betydning sproget har for identitetsskabelsen og den enkeltes tilhørsforhold. Resultaterne viser en klar tendens til sprogsampling eller sprogmiks, hvor træk fra forskellige sprog blandes og indgår som gruppe- og identitetsmarkør. Det poly-sproglige miks er således også et vigtigt element i etablering af et tilhørsforhold og en gruppeidentitet. Gennem sproget viser de unge, hvem de er, og sprogmikset er også blevet den 'naturlige' måde at tale på.

MARIANNE RATHJE:

Generationsssprog i mundtlig interaktion. En sociolinguistisk undersøgelse af generationsspecifikke sproglige og interaktionelle træk i tre generationers talesprog

Afhandlingen udfordrer myten om at unge mennesker taler grimt og bruger mange engelske ord, og at ældre mennesker derfor ikke kan forstå dem. Det sker gennem analyser af samtaler mellem kvinder fra tre generationer, hvor hver kvinde har en samtale med en jævnaldrende samtalepartner og med en fra en anden generation. Resultaterne afkræfter til dels myten: Unge bruger flere engelske låneord og har en øget tilbøjelighed til at 'dramatisere' deres sprog, hvilket er et nyt fænomen. Derimod bander de ikke mere end de ældre; de bruger bare nogle andre bandeord. Rathje konkluderer derfor at der samlet set ikke var ikke flere misforståelser mellem ældre og unge, end der var mellem kvinderne fra samme generation.

NIKOLAJ ZEUTHEN:

Subjektivitet og betydningsstruktur i den litterære fiktion. Udkast til en fænomnologisk narratologi

INSTITUT FOR TVÆRKULTURELLE OG REGIONALE STUDIER

TRINE BROX:

The Enchanted Gift of Democracy. Imagining and Negotiating Democracy in the Tibetan Diaspora

Trine Brox' afhandling handler om Dalai Lamas betydning for det tibetanske eksilsamfund, med afsæt i et omfattende interviewmateriale med eksiltibetanere indsamlet under feltarbejde i tibetanske bosættelser i Nord- og Syd-Indien. Afhandlingen udforsker forestillinger om hvad en tibetansk version af demokrati er og kan være, med den overraskende konklusion at Dalai Lama både står for religiøst lederskab og demokratisk tankegang – to

ting vi i Vesten ikke umiddelbart opfatter som forenelige. Ifølge Trine Brox skyldes dette at eksiltibetanere ganske enkelt anser demokrati for at være en gave fra deres åndelige og politiske leder Dalai Lama.

EHAB GALAL:

**Identiteter og livsstil på islamisk satellit-tv.
En indholdsanalyse af udvalgte programmers positionering af muslimer**

I afhandlingen analyserer Ehab Galal en række arabiske satellitkanaler og deres konstruktion af religiøse identiteter, herunder den samfundsmæssig rolle og betydning satellit-kanalerne påtager sig i skabelsen af den islamiske identitet. Galal påviser at programmerne henviser til islam både som moralsk rettesnor for den enkelte muslim og som symbolsk referenceramme for et universelt muslimsk fællesskab. Galal konkluderer blandt andet at de islamiske satellitkanaler promoverer en konservativ og moralsk gen-islamisering af den muslimske identitet, og at de dermed tilbyder et alternativ til det mere sekulariserede og liberale islamiske samfund.

FRIDA HASTRUP:

Weathering the World. Recovery in the Wake of the Tsunami in a Tamil Fishing Village

Afhandlingen undersøger følgerne af tsunamien i 2004 for en fiskerlandsby i Tamil Nadu i Sydindien. Den analyserer landsbyboernes livsvilkår, fra genhusningspraksis og humanitær hjælp, over opfattelser af farer ved havet, til ideer om fremtidig udvikling. Hun argumenterer for at de overlevende har forsøgt at genetablere en nutid de kan manøvrere i og en fremtid de kan forestille sig, snarere end at komme over en fremtidig begivenhed. Afhandlingens konklusion er at verden for de overlevende udgør ét samlet hele, og at forhold knyttet til og løsrevet fra tsunamien smelter sammen, en opfattelse der har vigtige teoretiske implikationer for antropologiske analyser af katastrofer.

MARTIN PETERSEN:

Collecting Korean Shamanism

Afhandlingen bygger på den tese, at det etnografiske museum kan rekontekstualisere sine historiske samlinger. Det sker ved at spore de etnografiske genstande fra deres nuværende placering tilbage til de interkulturelle kontaktsituationer hvori de blev indsamlet, og til de sociale rum hvor de oprindeligt blev anvendt. På denne baggrund kan museumsantropologen dokumentere de enkelte genstandes biografier og samtidig udforske de etnografiske genstandes sociale agens i et nutidigt perspektiv. Det er projektets kerne: En stadig søgen efter måder at skabe forbindelse mellem det etnografiske museum, dets historie, ideer og genstande, og de sociale rum omkring det.

Brian Arly Jacobsen:

Religion som fremmedhed i dansk politik

Afhandlingen analyserer omtalen af jøder i Rigsdagstidende 1903-45 og muslimer i Folketingstidende 1967-2005. Undersøgelsen dokumenterer hvordan politikere fra begge fløje fremstiller de russiske jøder i samme stigmatiserende 'dem' og 'os'-vendinger som de muslimske indvandrere i nyere tid. På trods af de store forskelle mellem de to religiøse minoritetsgrupper fastslår afhandlingen at begge grupper bliver rubriceret som den absolutte modpol til de særligt 'danske værdier' – som en trussel mod dansk økonomi og beskæftigelse og/eller som en kulturel og national trussel. Afhandlingen konkluderer at hele debatten dermed handler om 'vores' identitet, om dansk kulturs overlevelse.

GODKENDTE AFHANDLINGER I 2009

SAXO

JAKOB LETH FINK:

Aristotle on Communication of Knowledge

Afhandlingen behandler det hidtil oversete spørgsmål om formidling af viden hos Aristoteles. Med udgangspunkt i Aristoteles' egne begreber opstiller afhandlingen grundtrækkene af filosofisk vidensformidling (læreren, eleven, forelæsningsen, den dialektiske prøvelse af viden, dialogformen som filosofisk reklame). Afhandlingen forsvarer den tese, at Aristoteles' ideer skal forstås som en videnskabeliggørelse eller rationalisering af en række Sokratiske-platoniske standpunkter og metoder med hensyn til formidling af viden.

BO BERGGREEN JENSEN:

Vikingetidsamuletter og deres anvendelse i Skandinavien og Nordvesteuropa

Afhandlingen forklarer vikingernes forhold til religion gennem en undersøgelse af skandinaviske og vesteuropæiske amuletter fra vikingetiden der som samlet arkiv udgør en mere pålidelig kilde til forståelse af vikingernes religion end skriftlige kilder. Ved at sætte amuletternes motiver ind i en religiøs sammenhæng har Bo Berggreen Jensen fundet frem til, at den religiøse praksis i vikingetiden ændrede sig over tid, fordi de forskellige typer amuletter har forskellig udbredelse og datering – en ny erkendelse i forhold til hvad forskningen baseret på de skriftlige kilder tidligere har vist.

MORTEN OXENBØLL:

Akutō . Images of Medieval Japanese Banditry

Afhandlingen undersøger hvorfor særlige grupper blev kaldt akut eller 'banditter' i Japan i 12-1300-tallet gennem analyser af rapporter og juridiske dokumenter fra de centrale provinser i Japan i perioden. Der er talrige eksempler på at autoriteter har forsøgt at legitimere hårdhændet undertrykkelse og straf af modstandere ved at sidestille dem med kriminelle, og termen akut kan fortolkes som de centrale magthaveres måde at udstille lokale provinsgrupper der forsøgte at fastholde deres traditionelle privilegier. Det betyder derfor ikke, at der var mere lovløshed i provinserne, men derimod at fortællingerne om lovløshed var indikation på lovens anvendelse.

MARIA SANDBERG:

Grænsens nærvær og fravær. Europæiseringsprocesser i en tvillingeby på den polsk-tyske grænse

Afhandlingen undersøger hvordan europæisering fungerer i byen Görlitz-Zgorzelec der ligger på begge sider af Oder-Neiße-grænsen og markerer overgangen mellem Tyskland og Polen. Feltarbejdet viser at grænsen bliver gjort nærværende eller fraværende alt efter konteksten og at forskellige initiativer til at organisere det polsk-tyske samarbejde i nogle tilfælde eksisterer parallelt og i andre tilfælde ignorerer hinanden. En konkret analyse af konfliktuerende opfattelser af hvordan byens pladser bør bruges, viser hvordan disse kontroverser hænger sammen med grænselandets problemer med affolkning og arbejdsløshed, hvilket synes at overskygge tvillingebyens grænseoverskridende ambitioner.

INGEBORG BIRGITTE PHILIPSEN:

Diplomacy with Ambiguity. The History of the Bilderberg Organisation 1952-1977

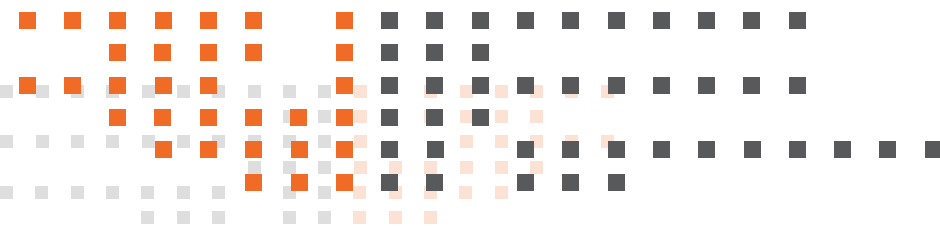
Afhandlingen kulegraver organisationen Bilderberg, en uformel forening af politikere, diplomater, opinionsdannere og forretningsfolk der har eksisteret siden 1954 og hvis formål det er at øge forståelsen mellem Nordamerika og Europa. Ingeborg Birgitte Philipsen påpeger bl.a. væsentlige forskelle mellem organisationens officielle mål og praksis, herunder at deltagerne netop var udvalgt på baggrund af deres virke som fx politikere eller virksomhedsleder. Dette modbeviser målsætningen om, at møderne var private, og at deltagerne ikke skulle repræsentere deres land, regering eller parti, og dermed tilbagevises de udbredte konspiratoriske fortolkninger af organisationens aktiviteter.

JAKOB SØRENSEN:

Danskere i allieret krigstjeneste 1939-45

Afhandlingen undersøger, hvilke vilkår de danske frivillige i allieret, primært britisk, krigstjeneste 1939-45 tjente under, og hvorfor de har fået et helt andet eftermæle end modstandsbevægelsen. Det er afhandlingens opfattelse at de danske frivillige fylder lidt i den historiske faglitteratur fordi de leverede en mere 'indirekte' krigsindsats set fra Danmark. Ifølge Jakob Sørensen kan viden om de danske frivillige medvirke til at gøre op med forestillingen om danskere som et særligt medløberfolkefærd, der valgte den nemmeste løsning i form af samarbejdspolitikken. Deres indsats var nemlig medvirkende til at give Danmark den semiallerede status, som landet profiterede af i efterkrigstiden.

PH.D.-ÅRSRAPPORT 2009

Det Humanistiske Fakultet, Københavns Universitet, MAJ 2010

Redaktion: Birgitte Grundtvig og Mette Thunø (ansv.)

Grafik: Martin Ørsted, Karsten Borup – Kommunikationsafdelingen Humanist

Produktion: Kommunikationsafdelingen Humanist

Tryk: Grafisk

ISSN: 978-87-91701-45-0

Oplag: 150

Eftertryk og kopiering tilladt med tydelig angivelse af kilde